ZO KAN HET OOK: PLANTOELICHTING EN RANDVOORWAARDEN GEMEENTE

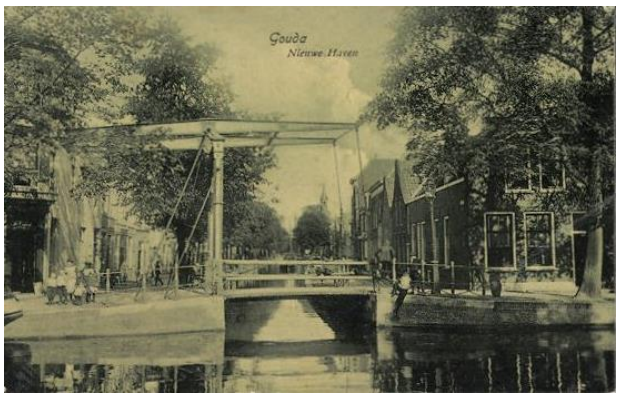
HISTORISCHE SITUATIE NIEUWEHAVEN

Een prachtig historisch beeld van de Nieuwehaven is vastgelegd in verschillende oude foto's. De gracht met een bomenrij met veel bomen aan de even zijde en enkele bomen aan de overzijde, onder meer nabij de bruggen. Een monumentale entree ook vanaf de Lage Gouwe.









HUIDIGE SITUATIE NIEUWEHAVEN

De huidige situatie van de Nieuwehaven is een treffende afspiegeling van dit historisch beeld. De foto's waren ongetwijfeld inspiratie voor de ontwerpster van de huidige inrichting (F, ter Haar). Toch is het niet alleen maar schoonheid in de huidige situatie. Er zijn aandachtpunten bij de bomen, bij het verkeer en bij het parkeren en tal van kleinere aandachtpunten. En er zijn werkzaamheden aan riool en aan leidingen van Stedin voorzien.

Aandachtspunten bomen:
De bomen geven overlast met hun wortels (bijvoorbeeld opdruk van verharding, verstopping van riool). En er is bezorgdheid of ze nog vele jaren mee kunnen. Het rapport van de Bomenwacht Nederland van maart 2020 geeft over beide zaken duidelijkheid. Voor de worteloverlast in de stoep of riool zijn goede maatregelen mogelijk met het plaatsen van antiwortelschermen. Voor de toekomst is de verwachting in hetzelfde rapport, dat de bomen zonder ingrepen nog zeker 15 jaar meekunnen en nog wel 40 jaar als er grotere bakken komen voor de wortels en er anti wortelschermen rond de bakken worden geplaatst.

Aandachtpunten verkeer:
- Door bewoners en passanten regelmatig waargenomen (te) hoge rijsnelheden van automobilisten;
- Knelpunten tussen fietsers en auto’s bij de versmallingen;
- Veel te krappe parkeerplaatsen, waardoor onvoldoende ruimte om uit de auto te stappen en tussen de auto’s over te steken. De parkeerplaatsen zijn overwegend circa 2.30 meter breed, hetgeen rum onder de daarvoor geldende normen is op dit moment (2.50m).
De parkeerdruk is een aandachtpunt dat in de gehele binnenstad wordt ervaren, met name vanaf de vooravond en in het weekend. Dit wordt pas opgelost met 24/7 betaald parkeren.

Aandachtspunten riool en leidingen
Voor beoogde werkzaamheden aan riool en leidingen van Stedin vormen de bomen ook een aandachtpunt. Het onderzoek van de Bomenwacht geeft aan dat de eerste 3 bomen vanaf de Herpstraat tijdelijk verplaatst kunnen worden voor deze werkzaamheden.

Daarnaast zijn er in de huidige inrichting kleinere aandachtpunten zoals het op nette wijze plaatsen van fietsen, inritten met en zonder functie, herkenbaarheid van wegversmallingen ’s avonds en bij slecht weer.

TOELICHTING PLAN MET 14 PLATANEN
In het plan voor het behoud met 14 platanen is gekeken naar het totale straatbeeld. De bomenrij heeft een krachtig begin- en eindpunt in de straat. Overeenkomstig aan de huidige situatie begint de bomenrij aan de ene zijde bij de Vrouwetoren en bij de Lage Gouwe met eerste boom die daar nu staat. De verdeling van de bomen in de rij is het resultaat van enerzijds een zo regelmatig mogelijke verdeling over de straat en ander zijds een goede ruimtelijke inrichting onder de bomen.
Tegenover de prachtige meer formele platanenrij aan de ene zijde is in het plan aan de andere zijde meer groen voorzien dan nu. Het groene beeld krijgt een betere verdeling en balans in het straatprofiel.
In beeld zijn de bakken van de platanen aan de even zijde van de Nieuwehaven alle gelijk van hoogte en materiaal, waardoor rust in het beeld blijft bestaan. De kleinere bomen en struiken tegenover de platanen staan mogelijk in hogere bakken wanneer de ruimte ondergronds door kabels en leidingen beperkt is. Het totaalbeeld van de monumentale platanenrij refereert aan de prachtige historische bomenrij op de Nieuwehaven. De eigentijdse vergroening aan de oneven zijde en onder de platanen geeft een goede verdeling, samenhang en balans in het groene totaalbeeld. Uiteraard is er ruimte behouden voor laden en lossen van de bedrijven aan de oneven zijde.

In het plan is meer evenwicht en rust gebracht in de breedtes van de trottoirs. Door de verruiming van de trottoirs aan de oneven zijde toont het straatbeeld smaller en nodigt uit tot rustiger rijden. Tussen de platanenbakken is de straat overigens even breed als nu, zodat er voldoende uitrijruimte is voor geparkeerde auto’s.

De beplantingen onder de platanen kunnen in overleg met bewoners worden ingevuld, evenals de beplantingen en boomsoorten aan de andere zijde van de straat. Bewoners kunnen ook ‘Groen doe je zelf’ overeenkomsten met de gemeente afsluiten.

ZO KAN HET OOK: RANDVOORWAARDEN VAN DE GEMEENTE

Parkeerplaatsen
In het plan zijn 74 parkeerplaatsen opgenomen onder de platanen. De breedte van de parkeervakken is verruimd tot 2,50 meter op enkele vakken na die 2,40-2,45 meter breed zijn. in bomenstrook. Naast de bakken van de platanen zijn de vakken even breed als elders, bovendien is er steeds tussen het parkeervakken en de boombakken een extra ruimte (trottoir) om uit te stappen of over te steken.

Bomen
In het plan zijn 14 bestaande bomen behouden met een vergrote bak van inwendig 36,3 m2. Voor een 3-tal bomen (2 bij de Vrouwetoren en 1 bij de Lage Gouwe) is er van uitgegaan dat deze mogelijk tijdelijk verplaatst moeten worden bij de werkzaamheden aan riool en leidingen van Stedin. De Bomenwacht geeft aan dat tijdelijke verplaatsing van de bomen goed mogelijk is. De vormgeving van de twee van bakken aan de beide uiteinden van de straat is tevens aangepast aan een mogelijk benodigd leidingbed van ruim 2 meter, dat doorgaans toereikend is voor een complete kabel- en leidingstrook in stedelijk gebied. Mocht de eventueel benodigde tijdelijke verplaatsing niet mogelijk zijn, dan worden de 3 platanen vervangen door nieuwe platanen in een grote maat.

De nieuwe bomen en struiken aan de oneven zijde, zijn beoogd als afwisselend in soorten en in overleg met bewoners nader te bepalen. Gedacht is bijvoorbeeld aan fruitbomen van de derde grootte orde (max tot 6 meter) en bloeiende struiken. De bakken van de bomen zijn in principe toereikend van maat.
Bij de situering van de bomen aan de oneven zijde zijn de ligging van riolering en kabels een aandachtpunt. De ondiep wortelende beplanting kan hierop in de regel zonder problemen worden aangebracht, desgewenst met een wortelwerend doek ter afdekking van de leidingen en riolering. Bomen kunnen zo nodig ook in bakken op de verharding worden geplaatst. In principe zijn zowel kleinere als grote bomen in bakken standaard leverbaar. De bakken bevatten daarbij tal van voorzieningen voor watervoorziening en speciale grond voor een goede langdurige voedselvoorziening.
Het totaal aantal bomen dat in het plan is getekend is 26. Daarvan zijn 14 de behouden platanen en 12 van een andere soort naar keuze.

Groen
Het oppervlak groen is naast de omvang van aanwezige bomen van invloed op de opwarming en hittestress. In het plan is de oppervlakte groen ruim groter dan in de bestaande situatie oppervlak groen (ca 450m2). Daarbij wordt aangegeven dat grote bomen zoals de 14 platanen gelijk staan aan wel 20 airco’s per boom. Dat helpt echt tegen hittestress.

Randvoorwaarden vanuit BOR en RBA van de gemeente zijn:

- De boombaklijn/rijweglijn is gelijk gebleven. Daarbij is aangetekend, dat de rijweg tussen de boombakken een meter is opgeschoven met de parkeervakken en de stoeplijn aan de onevenzijde. Dit is een voorstel, met een beoogde verkeersremmende werking en geen noodzakelijk onderdeel in het plan.
- De minimale vrije trottoirbreedte exclusief trottoirband in het plan is 1,8 meter aan zuidkant en noordkant.
- Aan de noordkant kan in principe rekening gehouden met kolkleidingen en kolken in trottoir. Dit is bij uitwerking van het plan verder mee te nemen.

- Breedte rijweg is 6 meter. De eerder genoemde voorgestelde verschuiving in het plan geeft echter versmallingen bij de boombakken als verkeer remmende maatregel.
- Ondergrondse en bovengrondse afvalcontainers kunnen in het plan worden behouden op de plek waar ze nu staan. Bij uitwerking kan desgewenst worden onderzocht of er meer optimale plaatsing mogelijk is. Nu staan ze soms beeldbepalend in het straatbeeld.
- Bebording, reclamezuilen en cameratoezichtpalen en brandweerbeeld handhaven op de plek waar ze nu staan.
- Rioolputten en overige putten worden in principe toegankelijk gehouden.
- Hergebruik bestratingsmateriaal is uitgangspunt in het plan.
- Invalide parkeerplaatsen zijn in te passen op verschillende plaatsen, ze zijn nog niet in het plan aangegeven.
- Beperkt onderhoud aan groen en bomen is voorzien. Voor de platanen wordt geen extra onderhoud voorzien vooralsnog. Afhankelijk van wortelschade bij werkzaamheden kan de Bomenwacht eventueel aanvullend op het eerdere onderzoek, ook over het snoeiwerk richtlijnen aangeven.
- Aanleg van oplaadpaal elektrische auto, op 2 parkeerplaatsen in de buurt van nr. 310-312 is in het plan mogelijk.
- Zichtlijnen historische stegen herstellen, geen bomen voor de stegen. Dit punt is niet in eerder verstrekte randvoorwaarden opgenomen. Desgewenst kan hierin worden voorzien. Anderzijds versterkt de plataan in deze zichtlijnen juist het groene karakter van de Nieuwehaven.

TOT SLOT

Het opgestelde alternatieve plan met 14 platanen betreft een eerste en een voorlopig ontwerp. Tussen het voorlopige en het definitieve ontwerp ligt altijd een periode van overleg, goed luisteren naar de wensen van de opdrachtgevers, om zodoende gezamenlijk te komen tot een plan wat gerealiseerd kan gaan worden. De Platanengroep heeft vanaf het begin gepleit voor de gelijktijdige en gelijkwaardige uitwerking van meerdere varianten, zodat er een goed onderbouwde keuze gemaakt kan worden voor de herinrichting van zo'n belangrijke straat in de binnenstad van Gouda. 185 bewoners en ondernemers uit de buurt steunen dit verzoek.

Gouda, 29 november 2021